

1977. GADĀ IESNIEGTO PROJEKTU SARAKSTS

- A-1 Monografija "Latviešu imigrācijas sākums Albertas provincē Kanadā un Kārļa Plaviņa sēta". Autors prof. Pauls Kundziņš. (Atbalsts izdošanai.) \$ 700.00 P
- A-2 Ā. Ābeles dziesmu krājums "11 tautas dziesmas solo balsij ar klavieru pavadījumu un dziedāmiem angļiski tulkotiem tekstiem". Iesniedzējs: A. Abeles Piemiņas fonds, v.p. Nikolajs Plato. (Atbalsts izdošanai.) \$2,000.00 P
- A-3 FM radio raidījumi "The Sound of Latvian Music". Autore Austra Balka. (Atbalsts programmu sagatavošanai.) \$3,000.00 P
- A-4 Rakstu krājums "Profesors Dr. Phil. Jānis Alberts Jansons". Iesniedzis Artūrs Plaudis. (Atbalsts izdevuma iztrūkuma segšanai.) \$1,300.00 P
- A-5 Grāmata "Mūsu tēvu zeme Latvija". Autors ārsts Eduards Saule. (Atbalsts izdošanai.) \$8,500.00 A
- A-6 Divvalodu, latviešu-vācu, dzejoļu krājums "Ohne Gesicht" (Bez sejas). Autore Irma Bērziņa. (Atbalsts izdevuma iztrūkuma segšanai.) \$2,000.00 P
- A-7 "LATVIJAS VĒSTURE 1300-1500" materiālu vākšana. Autors prof. Indriķis Šterns. (Atbalsts manuskripta materiālu vākšanai.) \$ 700.00 P
- A-8 Andreja Jurjāna Latvju tautas mūzikas materiālu jaunizdevums ar tekstu latviešu, angļu un vācu valodās. Iesniedzis dir. Roberts Zuika. (Atbalsts manuskripta sagatavošanai.) \$3,500.00 P
- A-9 Latvju enciklopēdijas papildsējums (1962-1977). Pieprasa Latviešu institūts, J. Riekstiņš. (Atbalsts manuskripta nobeigšanai.) \$4,000.00 P
- A-10 "The Placenames of Latgale: A Dictionary of East Latvian Toponyms". Prof. Valdis Zeps. (Atbalsts manuskripta nobeigšanai un grāmatas izdošanai.) \$1,500.00 A/P
- A-11 Latviešu literatūra rietumu pasaulē. Prof. Valters Nollendorfs. (Atbalsts redakcijas tehniskiem izdevumiem.) \$2,000.00 P
- A-12 Latvju dainu izlase ar folkloristisku apceri angļu un latviešu valodās. Bitīte Vinklere. (Atbalsts manuskripta sagatavošanai 1978.g.) \$3,000.00 P
- B-1 Bērnu kāršu spēle "Ganiņš". Austra Liepiņa. (Atbalsts izdošanai.) \$6,000.00 A

A = aizdevums
P = piešķirums

- B-2 Vidējās un vecākās paaudzes viesi IV VLJK Apltonā. ALJA, U. Sprūdžs. (Atbalsts ceļa un uzturēšanās izdevumiem.) \$2,000.00 P
- B-3 Garezera senmantu krātuves izbūve. A. Tīdemānis/O. Čakars. (Atbalsts izstrūkuma segšanai.) \$1,500.00 P
- B-4 Latviešu mūzikas instrumenti P. Aldiņa ansamblim. Pēteris Aldiņš. (Atbalsts instrumentu iegādei.) \$1,800.00 P

A. PUBLIKĀCIJAS UN MANUSKRIPTI

- A-1 MONOGRAFIJA: "LATVIEŠU IMMIGRĀCIJAS SĀKUMI ALBERTAS PROVINĒ KANADA UN KĀRĻA PĻAVIŅA SĒTA" - Atbalsts izdošanai.

DARBA VEICĒJS: Prof. Pauls Kundziņš, 17 Dingle Rd., Halifax, N.S. Canada. Viņam ir pāri par 40 publikāciju latviešu etnoloģijas laukā. Ieguvis KF balvu par kapitāldarbu "Latvju sēta". Bija ierosinātais Brīvdabas mūzeja nodibināšanā pie Rīgas un tā vadītājs no 1924.-1934.g. Autors ir darbu pilnīgi pabeidzis un LF ieskatam piesūtījis manuskripta kopiju.

AUTORA IESNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Šī pētījuma nolūks bija savākt datus par Kārļa Pļaviņa sētu, kurā viņš uzcēlis Albertas provincē, noskaidrot tās cēlēja īpatnības, latviešu tautas celtniecības iezīmes un apkārtnes ietekmi viņa celtajās ēkās, un salīdzināt ar viņa darbību tā laika latviešu imigrantu gaitas šajā provincē.

Lai iepazīstinātu sabiedrību ar Pļaviņa sētas kultūrvēsturisko nozīmi, esmu starplaikā savas atziņas sniedzis divos referātos. Šī gada sākumā Albertas provinces Vēsturisko vietu pārvalde man paziņoja, ka sāks noskaidrot, vai šī sēta nebūtu ieskaitāma aizsargājamos objektos un aicināja mani sniegt viņai par to un tās cēlēju manis savāktos materiālus. Labprāt to darīju, un nesen saņemtās ziņas liecina, ka sētā jau paveikti labošanas darbi, lai to pasargātu no tālākiem bojājumiem. Tā būs sasniegts mana pasākuma galamērķis - latviešu sētas saglabāšana tālajā kontinentā nākamajām paaudzēm. Manis sarakstītās un līdz ar attēliem LF iesniegtās monografijas uzdevums būtu iepazīstināt ar šo zīmīgo gadījumu mūsu plašāko trimdas sabiedrību. Tekstam paredzu pievienot dažus jauniegūtus materiālus un kopsavilkumu angļu valodā.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$700.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Autors piesūtījis vienas izdevniecības aplēsumu par 400 brošētu eks. izdošanu labā kvalitātē. Kopējā izmaksa \$1,700.0. No grāmatas pārdošanas autors cer iegūt \$1,000.-, bet pārējo izstrūkumu vēlas segt ar LF piešķirumu. Ja izdevumi pārsniegtu budžetā paredzētos, autors tos segs privātā ceļā.

- A-2 Ā. ĀBELES DZIESMU KRĀJUMS "11 TAUTAS DZIESMAS SOLO BALSĪJ AR KLAVIERU PAVADIJUMU UN DZIEDAMIEM ANGLISKI TULKOTIEM TEKSTIEM" - Atbalsts izdošanai.

DARBA VEICĒJI: Ā. Ābeles Piemiņas fonds: vicepriekšsēži Nikolajs Plato, 3446 Fort Independence St., New York, N.Y. 10463 un Roberts Zuika, 723 Kendall Ave., Kalamazoo, MI 49007. Angļu

tekstus un paskaidrojumus dos Bitīte Vinklere, M.A., National Endowment for the Humanities stipendiāte.

N. PLATO SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Prof. komp. Ā. Ābeles 11 tautas dziesmas solo balsij ar kļavieru pavadījumu, 28 nošu lappuses rokrakstā, komponists personīgi sakārtojis izdošanai, izteikdams vēlējumu, lai tām būtu dziedāmi teksti angļu valodā. Dziesmu krājumā ievietotas: latviešu tautas dziesmas - Ozolīti, zemzarīti, Staltā meita, Labs ar labu, Aug liepiņa, Daugava, melnacīte, Pele brauc, Sēj, brālīti, Saulīt tecēj', Dod, Dieviņ, zeltenēm; igauņu tautas dziesma - Atmiņu dārzs; un lietuvju tautas dziesma - Tēva pagalmā. Tekstu tulkošanu veikusi Bitīte Vinklere, pievienojot paskaidrojumus par katras dziesmas saturu un nozīmi. (Šie tulkojumi ir piesūtīti LF. Dziesmu krājuma izdošana ir jāsteidzina, kamēr ir vēl nelaiķa laika biedri-rediģētāji un viņa mūzikas apcerētāji.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$2,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Izdevumi: teksta tulkošana angļiski (honorārs) \$200; mūzikas rediģēšana \$100; rokraksta manuskripta pārrakstīšana ar nošu mašīnu \$200; krājuma iekārtošana, 500 eks. iespiešanas un brošēšana \$1,500. Vāka zīmējumu devis mākslinieks S. Vidbergs. No LF lūdz 100%-īgu atbalstu šim projektam, jo paša Ā. Ābeles Piemiņas fonda līdzekļi jau ieguldīti citos pasākumos, kā Ā. Ābeles koŗa dziesmu krājumā un monografijā.

A-3 FM RADIO RAIDĪJUMI "THE SOUND OF LATVIAN MUSIC" - Atbalsts programmu sagatavošanai.

DARBA VEICĒJI: Projekta tiešo darbu veic Austrā Balka, 6065 N. Westnedge Ave., Kalamazoo, MI 49001. Mūzikas izvēles konsultants - prof. V. Rušēvics.

PROJEKTA APRAKSTS (sastādījusi Projektu komisija no iesniegtiem materiāliem): Noorganizēt iknedēļas latvju izlases mūzikas pusstundas raidījumus, kas sagādātu latviskus atpūtas brīžus latviešiem, sevišķi tiem, kas dzīvo tālāk no latviešu centriem, un kalpot patvēruma zemju iedzīvotāju iepazīstināšanai ar latviešu mūziku un valodu. Sagatavot iknedēļas latvju izlases mūzikas pusstundas raidījumus - attiecīgi piemērotas raidlentas ar informāciju angļu valodā.

Pirmie trīs raidījumi ir sagatavoti: sākuma un beigu signāls - kokles solo; pirmā raidījumā: Ciānas bērni, vijoles solo, pāris tautas dejas un Pie tēvu zemes dārgās turies klāt. Otrā: L. Sepe solo, vīru koŗa Mežezers, čella solo, Stādīju ieviņu, Īsa tautas deja un Nāru dziesma. Pēc A. Balkas ziņām, 11 raidītāji vēlas šīs programmas noteikti noraidīt. Bez tam vēl citi esot izteikuši interesi. Katram raidītājam ir ap 100 jūdžu radija dzirdamības loks.

SAIMNIECĪBA: No LF pieprasa \$3,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Summu izlietošot viena gada materiālu un raidlentu sagatavošanai. Viena gada izdevumi ir aprēķināti sekojoši:

Raidlentu ieskaņošana 52 @ \$50.-	\$2,600.00
Raidlentas 52 @ \$5.- x 10 raidītājiem	2,600.00
Raidlentu pārsūtīšana	300.00
Ceļa izdevumi	1,200.00
Biroja izdevumi	670.00
Raidlentu spēlētājs demonstrējumiem	130.00
	<u>\$7,500.00</u>

Pieprasījums LF domāts galvenokārt raidlentu ieskaņošanas izdevumu segšanai.

Uz LF ieteikumu sadarboties ar ilggadīgo Latvian Heritage Foundation programmu Bostonā, A. Balka atbild: "Bostoniešu piedāvātās nevaram lietot tādēļ, ka 11 raidītāji kopīgi lēmuši par programmu satura vēlamību, kas atšķiras no bostoniešu Latvian Heritage Foundation piedāvātām. Laba ieskaņojamā materiāla mums netrūkst, kādēļ nevaram atļauties izdot liekus \$780.- par bostoniešu piedāvātām programmām." Uz LF jautājumu par šo 11 raidītāju kopīgiem lēmumiem par programmu satura vēlamību, A. Balka atbild: "Programmu izveidošanai man ir doti mutiski norādījumi un tie bijuši ļoti dažādi un veidojoties mainījušies... Arī pašlaik tie var tikt mainīti sakarā ar atsevišķu raidītāju vēlmēm. Vairāk vai mazāk man šis vēlmes jāuzmin, kas ir izdevies līdz šim."

REKOMENDĀCIJAS: Raidījumu programmas rakstiski atbalsta Septītās dienas adventistu WAUS-FM raidītāja galvenais vadītājs un WGTS-FM raidītāja programmas vadītāja.

A-4 RAKSTU KRĀJUMS "PROFESORS DR. PHIL. JĀNIS ALBERTS JANSONS" - Atbalsts izdevuma iztrūkuma segšanai.

DARBA VEICĒJS: Rakstu krājumu sakārtojais /un rediģējis Artūrs Plaudis. Viņš ir jau agrāk, 40-to gadu otrā pusē, rediģējis rakstu krājumu Trindas rakstnieki I-III. Rakstu krājums ir iznācis š.g. maijā, un to izdevis J.A. Jansona Piemīņas fonds.

REDIĢĒTĀJA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Literātūrzinātnieka, folklorista un pēdāgoga prof. Dr. phil. Jāņa Alberta Jansona piemīnai veltīts rakstu krājums Artūra Plauža redakcijā. Bez J.A. Jansona paša tekstiem te uzņemti vēl 42 citu autoru atmiņu zīmējumi un esejas. Kā pazīstamākie talcinieki mināmi rakstnieks E. Aistars, redaktors J. Andrups, teologs K. Bilzens, valodnieks K. Draviņš, valodniece V. Rūķe-Draviņa, mākslas vēsturnieks un kritiķis J. Siliņš, vēsturnieks nelaiķis N. Viksniņš, rakstnieks-esejists J. Zanders. Sais darbos J.A. Jansons raksturots kā zinātnieks, kā pēdāgogs un kā cilvēks.

Šis rakstu krājums nav tikai piemīņas zīme J.A. Jansonam, tā ir arī vēsts paudzēm pēc mums, parādot tai darba milzi, krietnu, godīgu, rāda izcilu cilvēka un skolotāja paraugu, kas atdevis sevi zinātnēi, tautai, jaunatnēi. Šī grāmata arī atspoguļo garīgās dzīves plaukumu mūsu jaunajā valstī un tā traģisko apvērsumu, tautai atkal nonākot atpakaļ svešā kalpībā. Šī grāmata arī atgādina mūsu kādreizējos standartus trindai, kas nepiedodami grēkojusi mūsu literātūras vēstures un jaunatnes audzināšanas jautājumos. Darbu noslēdz pilna J.A. Jansona bibliografija un indekss, kurā 362 liellam personāžam ap 1,000 norāžu. Izdevums bagātīgi ilustrēts ar attēliem 28 lappusēs. Grāmatas apjoms 240 lappusēs.

SAIMNIECĪBA: No LF pieprasa \$1,300.- kā neatmaksājamu piešķīrumu. Grāmatas 300 eksemplāru izdošana ir izmaksājusi \$4,700.-. Atskaitot brīveksemplārus bibliotēkām un autoriem, par pārdošanā nodotām grāmatām cer iēpemt \$3,400.-. LF lūdz segt iztrūkumu, kas radies grāmatas iespiešanas izdevumiem pieaugot Austrālijas dolāra devalvācijas rezultātā.

A-5 GRĀMATA "MŪSU TĒVZEME LATVIJA" - Atbalsts izdošanai.

DARBA VEICĒJS: Ārsts Eduards Saule, 1575 Villa St., Apt. 9, Mountain View, CA 94040. Līdztekus ārsta darbam ir vācis materiālus iecerētam darbam. Autors darbu ir pabeidzis un LF ieskatam piesūtījis manuskripta kopiju.

AUTORA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Pēdējos 10 gados esmu sarakstījis vairākus populārzinātniskus rakstus (domātus mūsu trimdas jaunatnei), pagaidām - pavisam 26 grāmatas (mašīnrakstā 3298 lpp.), kas izdotas "mimeoprinter" tehnikā 15 eksemplāros ar kopīgu nosaukumu "mikrokosms un MAKROKOSMS". (Saīsināti: m M.) Grāmatu komplekta viens eksemplārs glabājas (un ir publikai pieejams) sekojošās latviešu bibliotēkās: 1) Minsteres latviešu ģimnazijas, 2) Melburnas latviešu biedrības (Austrālijā), 3) Mineapoles latv. ev. lut. baznīcas un 4) Garezera grāmatu klētī.

Pēdējās piecas grāmatas (m M 22., 23., 24., 25. un 26.) vēltītas apcerēm par Latviju. Vēlētos iespiest m M 22., 23. un 24. grāmatu (atzīmētas titullapā arī kā Latvieši 1., 2. un 3.), apvienojot tās vienā grāmatā ar nosaukumu: "Mūsu tēvzeme Latvija". Šīs apvienotās grāmatas saturs būtu: Latvijas teritorijas ģeoloģiskā izveidošanās (zemienes, augstienes, kalni, ezeri, upes); Baltijas jūra, tās attīstības laika posmi; Latvijas ūdeņu bagātības; minerālūdeņi; dzintars; apcerē par dzintaru minēto zinātnieku un rakstnieku īsbiografijas; Latvijas zemes bagātības; apcerē par Latvijas zemes bagātībām minēto zinātnieku īsbiografijas. Literatūra.

SAIMNIECĪBA: No LF pieprasa \$8,500.- kā aizņēmumu. Autors piesūtījis vienas izdevniecības aplēsumu par 1,000 eks. iespēšanu un iesiešanu. Kopējā izmaksa aprēķināta starp \$7,750.- un \$8,500.-. Autors atsakās no honorāra, vēloties vienīgi saņemt 20 brīveksemplārus.

LF KOMENTĀRI: LF griezās pie F. Kurāta, skolotāja un ģeografijas mācības grāmatas autora, un lūdza viņa uzskatus par grāmatas nozīmi. Kurāts uzskata, ka šai grāmatai nevajaga sabiedrības atbalsta. Grāmatu var ar interesi lasīt, bet tai lielā mērā ir populārzinātnisks un enciklopēdisks raksturs, un tāpēc tā nav pārskatāma un pielietojama kā mācību grāmata (piemēram, upes ir aprakstītas alfabētiskā kārtībā). Zinātniskais apstrādājums šai grāmatai nav tik plašs kā, piemēram, Rutka Latvijas ģeografijai.

A-6 DIVVALODU, LATVIEŠU-VĀCU, DZEJOĻU KRĀJUMS "OHNE GESICHT" (BEZ SEJAS) - Atbalsts izdevuma iztrūkuma segšanai.

DARBA VEICĒJA: Irma Bērziņa, Ansbacherstr. 4, 5 Köln 91, West Germany. Viņai ir iznākuši divi dzejoļu krājumi latviešu valodā - "Skrejceļā" 1965.g. un "Nopietnības lauks" 1968.g. Ziemeļblāzmas izdevumā Zviedrijā. Divvalodu dzejoļu krājums ir iznācis pašizdevniecībā 1976.g. decembrī, un LF ir saņēmis vienu šīs grāmatas eksemplāru no I. Bērziņas.

AUTORES SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Dzejoļu grāmata divi valodās latviešu-vācu "Ohne Gesicht" (Bez sejas) jau īstenota. Grāmata iznāca 1976.g. decembra pēdējās dienās. Kā pirmā šāda veida tā ieies latviešu literatūras vēsturē. Grāmata ir labs propagandas līdzeklis. Tā liecina, ka mazās latviešu tautas valoda nav nabagāka par pasaules lielo tautu valodām. Grāmata atstās latviešu valodas pēdas visās vāciski runājošās zemēs. Grāmata atspoguļo netikai padzītena, bet visas latviešu tautas likteni.